

Αα
ΑΡΙ

ΒΟΥΛΓΑΡΟ-ΡΩΣΣΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ.

ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Ἐκφωνηθεὶς κατὰ τὴν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις
συγκροτηθεῖσαν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς
15 Φεβρουαρίου 1872, καὶ ἐκ μνήμης
συντεθεὶς ἀκολούθως, ὡς ἔγγιστα,

παρὰ τοῦ

Δ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΒΕΗ

Πρώην Ἀρχιγραμματέως Πρεσβείας, πρώην μέλους
τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου, καὶ πρώην ὑποδιευθυντοῦ
τοῦ Τύπου τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΦΑΡΟΥ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ».

Ὁδὸς Δεμπλεμπιτζή — Ἀριθ. 8.

1872.

Παναγιώτατοι Πατριάρχαι,
Σεβάσμιοι Ἀρχιερεῖς καὶ ἀξιότιμος Ὁμήγυρις,

Καί τοι συνεπέειχ' τῆς τελευταίας προσλαλιάς μου ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐπαύθην ἀμέσως τῆς θέσεώς μου, ἂν καὶ ἀδίκως, γενόμενος οὕτω θῦμα τῆς πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἀφοσιώσεώς μου, διὸ καὶ αἰωνίως θὰ καυχῶμαι! Καί τοι λόγον ἐκ τοῦ συστάδην νὰ ἐκφωνήσω τὴν πρόθεσιν καὶ τὴν δύναμιν σήμερον δὲν ἔχω, ἐπιτρέψατέ μοι ὅμως αὐτοσχεδίως τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ιδέας μου, εἰλικρινῶς, ὡς καὶ πάντοτε, νὰ Σᾶς καθυποβάλλω αὐθις.

Ἐν πρώτοις ἀρχόμενος ἀπὸ τὸν τελευταίως ἀγορεύσαντα, Κ. Ἀλέξανδρον Καραθεοδωρῆ, ἂν καὶ τὸ σχῆμα πρωθύστερον ὀλίγον, ἀλλὰ σύνηθες παρ' ἡμῖν, οἵτινες ἀρχίζομεν σχεδὸν πάντοτε ἀπὸ τὸ τέλος, θὰ τῷ παρατηρήσω ὅτι ἡ πρότασις τοῦ περὶ συστάσεως νέας ἐπιτροπῆς πρὸς διαφώτισιν ἡμῶν τε καὶ τῶν κυβερνώντων εἶναι ἀπαράδεκτος, ἄκαιρος καὶ περιττή. Πρῶτον δὲν πρόκειται νῦν ποσῶς, περὶ τῆς λύσεως τοῦ Βουλγαρικοῦ λεγομένου ζητήματος, ἐπειδὴ τοιαύτη δὲν εἶναι ἡ ἐντολὴ τῆς παρούσης Συνελεύσεως, διὸ καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τῆς Α. Θ. Π. καὶ ὅλων τῶν παρόντων ἀξιοτίμων Μελῶν της, ἀλλὰ περὶ τῶν λεπτέων μέτρων πρὸς ἄμεσον ἱκανοποίησιν τῆς ἀπροσδοκῆτως καὶ ἀσυγχωρήτως προσβληθείσης ἐθνικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς μας ἀξιοπροεπείας. Ἄλλως δὲ ἐν τῇ προηγουμένῃ Συνεδριάσει της αὕτη αὐθεντικῶς ἀπεφάνθη πότε καὶ πῶς ἡ λύσις αὕτη εἶναι δυνατὴ, ὅτε δηλαδή οἱ θέλοντες ἐκ τῶν Βουλγάρων νὰ μένωσι πιστοὶ εἰς τὴν πατρίαν θρησκείαν των ἀποκηρύξωσι τὸ πραξικόπημα τῶν Θεοφανείων, μεταμεληθῶσιν εἰλικρινῶς, ἐπκνέλθωσι εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἐκκλησίας, ζητήσωσι καὶ λάβωσι τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν των, καὶ παραδεχθῶσιν ἐκ τῶν προτέρων, ὡς λόγους Εὐαγγελίου, τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀκολουθῶς

συγκαλεσθησομένης Οικουμενικῆς Συνόδου, ἄνευ τῆς ὁποίας τὸ ζήτημα δὲν δύναται, οὐδὲ ὀφείλει πώποτε νὰ λυθῇ, ὡς ἄλλοτε ἐπισήμως καὶ ἀλλεπαλλήλως διεκήρυξε πρὸς πάντας τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Δεύτερον, ἐπιτροπὴ τις ἤδη ὑπάρχει, καὶ τοι αὐθαιρέτως καὶ παρανόμως συστάσα μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς τελευταίας Συνελεύσεως, καὶ παρὰ τὴν θέλησίν της, διὸ καὶ ἐντονώτατα διεμαρτυρήθην τότε, ὡς ἔδει, ἐπειδὴ ὁ Πατριάρχης, συγκαλῶν παρ' αὐτῷ τοὺς χριστιανούς πρὸς σύσκεψιν ἀπὸ κοινοῦ, δὲν δύναται ποτὲ ἐξ ὀφφικίου ἀποφάσεις νὰ λαμβάνῃ, ὅταν μάλιστα αὗται ἀπερρίφθησαν παρ' αὐτῶν, οὐδὲ χρεωστεῖ νὰ ἐπιτρέπη εἰς δύο ἢ τρεῖς πασιγνώστους ραδιούργους, Κληρικούς τε καὶ Λαϊκοὺς, χάριν ἀτομικῶν ἀθλίων συμφερόντων, ἐξ ὑφαρπαγῆς καὶ διὰ δόλου, τὰς ἀντεθνικὰς καὶ ἀντεκκλησιαστικὰς ἰδέας καὶ προτάσεις των εἰς τὴν Συνέλευσιν, ἄνευ ψηφηφορίας, νὰ ἐπιβάλλωσι, διότι τοῦτο αὐθάδεια ἀφ' ἐνὸς ἐκ μέρους των εἶναι, ὕβρις δὲ καὶ προσβολὴ διὰ τὸ σωματεῖον ἀφ' ἑτέρου!

Ναὶ μὲν ἡ προρηθεῖσα ἀνάρμοστος ἐπιτροπὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ ποιήσῃ ἑναρξὶν νόμιμον τῶν ἐργασιῶν της, εἰμὴ ὅτε ὁ ῥητὸς καὶ ἀπαραβίαστος ὅρος τῆς μεταμελείας τῶν Βουλγάρων, κατὰ γράμμα πληρωθῇ, ὡς ἀπεφάνθη ἤδη ἡ προτελευταία Γενικὴ Συνέλευσις.

Οὐχ ἥττον ὁμῶς καὶ αὕτη καὶ ἐκείνη, ἣν προτείνει νῦν ὁ Κ. Ἀλ. Καρθεοδωρῆς, εἰσὶ, κατ' ἐμὲ, πάντῃ περιτταί, ἐπειδὴ τὸ ζήτημα, ἂν πρόκειται ποτὲ νὰ λυθῇ, δὲν θὰ λυθῇ ἀλλέως πως εἰμὴ διὰ τῆς Καθόλου Ἐκκλησίας, καὶ οὐχὶ δι' αὐτοχειροτονητῶν καὶ ἀκύρων ἐπιτροπῶν, εἰς ἃς τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα οὐδεμίαν ἐμπιστοσύνην δύναται νὰ ἔχῃ, διὰ λόγους ἀνωτέρους, ἐνῶ παραδέχεται πληρέστατα ἀπὸ τοῦδε τὸ κῦρος καὶ τὰς ἀποφάσεις, ὅποῃαι τινὲς καὶ ἂν ᾖναι, τῆς παρὰ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος μόνον βεβαίως ἐμπνευσθησομένης Οἰκουμενικῆς Συνόδου!

Ἐκτὸς τούτου, πρόκειται νῦν νὰ μὴν ἐνασχολώμεθα εἰς τὰ «ἐφ' ᾧ μὴ δεῖ», ἵνα παρέρχηται εἰς μάτην ἡ πολὺτιμος ὥρα, διότι «Times is money», καὶ ἵνα γινώμεθα ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ πλεόν γελοῖοι παρὰ τε τοῖς λοιποῖς ὁμογενέσι καὶ παρὰ τῇς ξένοις, ἀλλὰ δεόν νὰ λάβωμεν πλεόν τὰς ἀνδρικὰς ἐκείνας ἀποφάσεις, ἃς καθυπέβαλα εἰς τὴν τελευταίαν Συνεδρίασιν, καὶ αἵτινες λαμβανόμεναι τότε ὑπ' ὄψιν, ἤθελον προλάβει νέα σκάνδαλα καὶ νέας ὑβρεῖς!

Βεβαίως, ἐὰν δὲν εἴμεθα τόσον ψοφοδεεῖς καὶ δουλοπρεπεῖς, οἱ πλεῖστοι δυστυχῶς, ἐὰν εἴχομεν περιπλέον τὸ αἴσθημα τῆς ἀξιοπρεπείας μας, τῆς πολλαχῶς καὶ πολυτρόπως παρὰ πάντων δωρεὰν προσβληθείσης, ἐὰν δὲν ἐτρέμομεν, ὡς λαγῶοι καὶ ὡς ἀνήλικα παιδάκια, δι' ἀνυπάρκτους καὶ κατὰ φαντασίαν μόνον ὑπάρχον-τας κινδύνους, ἐνῶ οἱ ἐνδοξοὶ πρόγονοι μας καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν των μυριάκις ἐθυσίασαν ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ καλοῦ, ἐν πολὺ δεινότεραις τῶν παρούσων περιστάσεσι μάλιστα, τότε τὰ πραγματὰ μας δὲν περιήρχοντο εἰς αὐτὴν τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν παραλυσίαν!

Ὁ Montesquieu, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, εἶπέ ποτε, ὅτι τὰ ἔθνη ἀπολαμβάνουσι τὴν τύχην, ἧς εἶναι ἄξια! Καὶ ἡμεῖς τῶνόν τι οἱ Ἕλληνες, τόσον οἱ ἐν Ἑλλάδι, ὅσον καὶ οἱ ἐν-Τουρκίᾳ, ἄξιοι τῆς γενικῆς μομφῆς καὶ περιφρονήσεως εἴμεθα, ἐκτὸς σπανίων τινῶν ἐξαιρέσεων, ἄξιοι νὰ εἴμεθα αἰωνίως δοῦλοι καὶ οὐδέποτε ἄνδρες ἀνεξάρτητοι! Ἀφοῦ μόνον εἰς ἀτομικότητας, εἰς διχονοίας, εἰς ἐκλογικὰς, ἢ ὑπουργικὰς, ἢ πατριαρχικὰς πάλας καὶ θηρεύσεις, εἰς πρωτοκαθεδρίας καὶ ἀνοήτους ψωροφιλοτιμίας καὶ εἰς ἀσυνειδήτους δουλοπρεπείας ἐνασχολούμεθα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον!

Ἀφοῦ οἱ πλεόν διακεκριμένοι, οἱ πλεόν πλούσιοι καὶ ἀνεξάρτητοι ἐκ τῶν ὁμογενῶν, τῶν τε κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, δυστυχῶς φιλοτιμῶνται πάντοτε πρῶτοι πάντων νὰ λογισθῶσι διὰ τὰς παλινωδίας των καὶ τὰ ἀνάξιά των αἰσθήματα! Ἀφοῦ, ὡς ἄδεται, καὶ δυστυχῶς ἐκ πολλῶν ἀποδεικνύεται, αὕτῃ ἢ τῆς Ἑλλάδος Κυβέρνησις, καὶ Σύνοδος, καὶ δημοσιογραφία,

ἄγονται καὶ φέρονται κάποτε παρὰ τῆς ἀσπονδοτέρας ἐχθρᾶς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐνῷ ὤφειλον τοῦλάχιστον αἱ μόναι καὶ φυσικαὶ ὑπέρμαχοι τῶν συμφερόντων του ἐν Ἀνατολῇ νὰ ᾔναι, καὶ πώποτε πίστιν καὶ ἀκρόασιν εἰς τοὺς λόγους τῆς δολίας Ἀρκτου νὰ μὴ δίδωσι, προκειμένου μάλιστα περὶ τῶν ὅλων!

Ἄφοῦ, λέγω, ὅλαι αἱ δυστυχίαι ὁμοῦ ἐνέσκηψαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν, καὶ «ἐξ οἰκείων τὰ βέλη,» διότι νυχθημερὸν ἡμέτεροι λογάδες τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ καταπροδίδουν καὶ θυσιάζουν τὰ γενικὰ συμφέροντα, χάριν ἰδιοτελῶν σκοπῶν, τότε ἀπελπισία καὶ ἀλλοίμονον! Τοσοῦτῳ μᾶλλον, ἀφοῦ οὔτε οἱ Κρατοῦντες, οὔτε οἱ Εὐρωπαῖοι δὲν μᾶς λατρεύουν, οὐδὲ εὖχονται ὑπὲρ ἡμῶν! πολλοῦ γε καὶ δεῖ! ὑπομονὴ καὶ ὁ Θεὸς μέγας καὶ βοηθός! Ἐξαιτούμενος τὴν γενικὴν συγγνώμην διὰ τὴν ἐξ ἀκραιφνοῦς πατριωτισμοῦ ὑπαγορευθεῖσαν μοι ταύτην παρέκθασιν, δι' ἧς οὐδένα ἀθῶον νὰ προσβάλλω βεβαίως ἠθέλησα, ἀλλὰ μόνον τοὺς ἀληθεῖς ἐνόχους νὰ στηλιτεύσω καὶ στιγματίσω, ἐπειδὴ τοιαῦται βδελυραὶ πράξεις πρέπει δημοσίᾳ νὰ χαρακτηρίζωνται ὡς δεῖ, ἐπανέρχομαι εἰς τὸ προκείμενον! Ἐὰν λοιπὸν, ἀξιότιμοι Συνάδελφοι, ἀπὸ τῆς 30 ἰανουαρίου, ἦτο: ἀφ' οὗ ἔγινεν ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ἀνόσιος ἐκείνη παραβίασις τῶν Κανόνων, παρὰ τῶν ἐνταῦθα παρεπιδημούντων Βουλγάρων, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐκ μέρους τῆς Α. Κυβερνήσεως, ἡ μοναδικὴ εἰς τὰ χρονικά τῆς ἱστορίας μας καταπάτησις τῶν προνομίων μας, παρεδέχσθε τὴν ἰδέαν μου, καὶ ἀπεκηρύττετε τοὺς μὲν πταίσαντας, ὡς Σχισματικούς, διεξεδικεῖτε δὲ, ὡς ἔδει, τὰ δίκαια Σας, τότε ὁ ἐξυβριστικὸς ἐκεῖνος Τεσκερὲς ὁ ἐπιρρίπτων ἐφ' ὑμῶν τὴν εὐθύνην τῶν γεγονότων, ἐνῷ πραγματικῶς αὕτη τὴν συνείδησιν ἄλλων ἔδει νὰ ἐπιβαρύνῃ, ὡς ὀρθῶς λίαν παρετήρησεν ἐν τῇ προσλαλιᾷ της ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πατριάρχης, ἡ τόσον ἀποτόμως ἡμῖν ἀγγεληθεῖσα καὶ τόσον ἀπ' ἐναντίας κολακευτικῶς τοῖς Βουλγάροις ἐφαρμογὴ τοῦ ἀνεφαρμόστου καὶ μάτην ἐπιδιωκομένου Φερμανίου, καὶ ἡ ἐπελθοῦσα προχθὲς, ὡς κορωνίς, σκανδαλώδης ἐκλογὴ ἐνὸς καθηρημένου, ὡς Ἐξάρχου

πάσης Βουλγαρίας, δὲν ἤθελόν ποτε λάβει χώραν! Τότε ἡ τελευταία ἀπόφασίς Σας, καί τοι πολὺ ἀξιοπρεπεστέρα τῶν προταθεισῶν παρ' ἄλλων μελῶν τῆς Συνελεύσεως, διὸ καὶ ἐπὶ τέλους ὑπεστήριξα αὐτήν, ἀπελπισθεὶς διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐμῆς, καί τοι ἐμφανί-
νουςα coram populi τὰς ὑπὲρ τὸ δέον συνδιαλλακτικὰς διαθέσεις τῆς τε Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους, δὲν ἤθελε παρεξηγηθῇ τύσον ἀνελπίστως παρὰ τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ, ἐνῶ τὴν γενικὴν συμπάθειαν καὶ εὐγνωμοσύνην ὥφειλε νὰ κινήσῃ, οὐδὲ χαρακτηρισθῇ παρὰ τινος ἐν-
ταῦθα πανσλαβιστικοῦ ὀργάνου, ὡς, ἐν συνόλῳ, ἀναξιοπρεπὲς, ὡς ἀπηλπισμένη, καὶ ἀξιοδάκρυτος, ὅπερ αὐστηρὸν μὲν, ἀλλὰ εὐεξήγητον ἴσως κατὰ τι, διότι ἀληθῶς δὲν ἦτο τοῦ παρόντος καιροῦ! Ἴδου, ἀξιότιμοι Συνάδελφοι, τί κατορθοῦμεν τοιαύτας ἀσυνεπείας καὶ πορείας ἀκολουθοῦντες!

ὑποκινοῦμεν τὴν δικαίαν περιφρόνησιν τῶν Κρατούντων, οἵτινες ἐνδίδουν πάντοτε εἰς τὰς παρανομωτέρας αἰτήσεις τῶν Βουλγάρων, διότι αὐτοὶ, χρεωστῶ νὰ τὸ ὁμολογήσω, μετὰ περισσοτέρας πάντοτε ἀξιοπρεπείας, ὁμονοίας, συνεπείας καὶ παρρησίας, ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς, ἐργάζονται καὶ συσκέπτονται, ὡς ἔθνος ἐπὶ τέλους ἀξίον συμπαθείας, καὶ οὐχὶ ὡς κνόδαλα, ὡς ἡμεῖς, οἵτινες ἀπολαμβάνομεν τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας καὶ ἠθικῆς καταπτώσεως καὶ διαφθορᾶς μας! Προκαλοῦμεν τὰς ὕβρεις τῶν ἐναντίων μας, καὶ τὸν περίγελων τῶν ξένων, ἐξ ὧν οἱ μὲν προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις ζητοῦν, ἵνα μᾶς διαβάλωσι καὶ συκοφαντήσωσιν ἀνηλεῶς, οἱ δὲ τόσον προκατειλημμένοι ἐναντίον μας εἶναι!

Προσέτι πρὸς ἀπόδειξιν τῶν λεγομένων μου, θὰ μὲ συγχωρήσῃ ὁ ἅγιος Δέρκων, ὁ ἄλλοτε τόσον ἐνθερμος θιασώτης τῆς Οἰκ. Συνόδου, καὶ νῦν τόσον αἰφνίδιος ὀπαδὸς τοῦ ὀλεθρίου συστήματος τῶν οἰκονομιῶν γε-
νόμενος, ἐπειδὴ τὸ παλινωδεῖν, φαίνεται, δευτέρα φύσις ἐν αὐτῷ ἐγένετο, καὶ τοῦτο τρανῶς καὶ πολλα-
χῶς ἀπέδειξε, καὶ ἐπὶ τοῦ Κυρ Γρηγορίου καὶ ἐπὶ τοῦ Κυρ Ἀνθίμου νῦν!, ὅτε τότε μὲν συνετέλεσεν, ὡς πα-

σίγνωστον, νὰ ἀναγνωρισθῇ σχεδὸν ἡ ἀλλόκοτος ἐκείνη Μικτὴ Ἐπιτροπὴ, καὶ τὸ ὀλέθριόν της σχέδιον, νῦν δὲ συνηγορεῖ τόσον ἀναφανδὸν ὑπὲρ τῆς ἐξευτελίσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους του, νὰ ἀναγνώσω εἰς ἐπήκοον πάντων ἀπόσπασμά τι ἐντοπίου τινὸς ἐφημερίδος μας, ἐξ οὗ ὁ καθεὶς δύναται κάλλιον νὰ κατίδῃ εἰς ποῖον βάραθρον αἱ ἀξιόμυμποι αὐταὶ ἀρχαὶ καὶ δοξασίαι τὴν τε Κυβέρνησιν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, γιγαντιαίοις βήμασι, ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ὠθοῦν. (Ἐπεταὶ ἡ περικοπὴ τοῦ Νεολόγου τῆς 10 Φεβρουαρίου 1872). Τὸ νὰ ἀπαιτῇ ἡ Σ. του, μετὰ τινων ἄλλων εὐχρίθμων φίλων του, ἀπέναντι τοιούτων καὶ τηλικούτων ὕβρεων, ἀσεβειῶν, καὶ προσβολῶν, ὥστε τόπον τῇ ὀργῇ νὰ δώσωμεν, νὰ μὴ προσκρούσωμεν εἰς κανένα, νὰ μὴ δυσχεραστήσωμεν τὴν σφόδρα ἤδη καὶ δικαίως διὰ τὸν ἀσυνεπῆ καὶ ἀναξιοπρεπῆ μας τρόπον καθ' ἡμῶν δυστηρηστημένην Α. Κυβέρνησιν, νὰ μὴ χαλάσωμεν, τρόπον τινα, τὸ χατῆρι τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Ῥωσσίας, ἣτις νυχθημερὸν καὶ ἀναφανδὸν πλέον τὸν λάκκον μας ὑποσκάπτει, ὡς καὶ τὰ βάρηρα τῆς Αὐτοκρατορίας μας, νὰ μὴν ἐρεθίσωμεν ὑπὲρ τὸ δέον τοὺς ἀσεβεῖς Βουλγάρους, οἵτινες θεῖα τε καὶ ἀνθρώπινα πλέον καταπατοῦν καὶ, γεγονυῖα τῇ φωνῇ, κηρύττουν πανταχοῦ ὅτι θέλουν, ἀντὶ πάτης θυσίας, νὰ ἀποσχισθῶσιν ἀφ' ἡμῶν καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὸ τοιοῦτον καὶ γελοῖον, καὶ ἀναξιοπρεπές, καὶ βλάσφημον ἐνταυτῷ θεωρῶ!

Ναὶ μὲν ὁ προρηθεὶς ἀρχιερεὺς ῥητῶς τὰ ἐνδόμυχα τῆς καρδίας του δὲν ἐξέθεσεν ἤδη εἰς τὸ δημόσιον καὶ πάντοτε, λίαν ἐπιτηδεῖως θυρίδα τινα ὑπεκφυγῆς διατηρεῖ ἀνοικτὴν, ἵνα τῷ χρησιμεύσῃ, ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης, ἀλλὰ τί ἄλλο, πρὸς θεοῦ, ἐμφαίνουσιν εἰς τοὺς εὖ εἰδότες αὐτὸν καὶ τὰ διατρέχοντα αἱ λίαν στρυφνοειδεῖς ἀγορεύσεις του, προτάσεις του καὶ ἀκάματοι προσπάθειαι του, ὡς καὶ τὰ ἀνούσια καὶ ἀνεπαρκῆ μαλακτικὰ ἱατρικὰ, ἅπερ, ὡς καινοφανὴς ἱατρὸς, εἰς τὰς δεινῶς πασχούσας ψυχὰς τῶν χριστιανῶν ἀδιακόπως προβάλλει διὰ λόγους, οὓς Κύριος οἶδεν, ἐνῶ ὤφειλεν, ὡς

ἀληθῆς καὶ ἀνεξάρτητος ἱεράρχης τὰς πληγὰς αὐτῶν ἀλλέως πῶς νὰ ἐπουλώσῃ, μιμούμενος τοῦλάχιστον τὸ θεάρεστον παράδειγμα τοῦ φίλου του Ἀγ. Κκισαρείας, τοῦ γνησίου τούτου καὶ ἀγνοῦ ἱεράρχου, Ἕλληνος, καὶ ὀρθοδόξου. Ἐνδεχόμενον ἀπλοῖτινες καὶ καλοὶ χριστιανοὶ νὰ ἐξαπατῶνται καὶ ἐμπαίζωνται ἀκόμη ἐξ ὅλων τούτων τῶν κωμωδιῶν, διὸ καὶ τοὺς οἰκτείρω. Ἡ κοινὴ γνώμη, ὅμως, τὸ ἀνώτατον τοῦτο κριτήριον, τὰς ἐχαρκατήρισεν ἤδη ὡς ἔδει, καὶ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ συνείδησις τῆς Α. Σ., ἣν καὶ μόνην ἐπικαλοῦμαι διὰ νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς θετικότητος τῶν ἰσχυρισμῶν μου, καταδικάζει τὸν Γέροντα της, πέποιθα, νυχθημερόν, διὸ εἰς μάτην αἱ θεατρικαὶ παραστάσεις! Τούτου ἕνεκα προτείνω, καὶ τὴν πρότασιν τῆς Α. Σ. νὰ ἀπορρίψωμεν, ἐπειδὴ ἡ Μ. Ἐκκλησία πρὸ 15 ἡδὴ ἐνιαυτῶν ἀρχοῦντως διεφώτισε περὶ τῶν δικαίων της οὕς ἔδει, καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ διαφωτίσῃ περιπλέον τοὺς μηδὲν θέλοντας νὰ ἀκούσωσι καὶ ἐννοήσωσι, τοὺς προπηλακίζοντας αὐτὴν ἀπίστως, τοὺς ἐμπαίζοντας ἐκεῖνα, ἅπερ καθεὺς εὐσυνείδητος ἄνθρωπος σέβεται καὶ ἐκτιμᾷ, καὶ ἅπερ ἡμεῖς μόνοι, ὑπ' ὅψιν νὰ λάβωμεν κατ' οὐδένα τρόπον δὲν θέλομεν, ἵνα μὴ προσκρούσωμεν εἰς τὸ ὁμοούσιον καὶ ἐνοχοποιήσωμεν κατὰ τι τὸν βασιλεύοντός μας χαρακτῆρα καὶ τὴν πασιφανῆ μας δουλοπρέπειαν καὶ κολακουμανίαν.

Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν προσλαλίαν τοῦ αὐταδέλφου μου πρέπει νὰ Σᾶς εἶπω ἐπίσης, Σεβ. Συνάδελφοι, ὅτι ἤκουσα αὐτὴν μετὰ λύπης καιρίας. Δὲν ἤλπιζα τῶντι ποτὲ τοιοῦτοι λόγοι, τοιαῦται ἀρχαί, νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τοῦ στόματος ἐνὸς Μ. Λογοθέτου τῆς Μ. τοῦ Χρ. Ἐκκλησίας, καὶ ἐνὸς Ἀριστάρχου συνάμα, ἐν τῇ περιφερείᾳ ἰδίως μιᾶς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως! Οἶμοι!

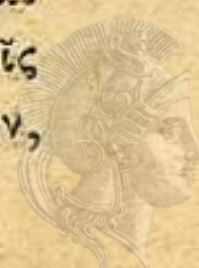
Καί τοι κληρικὸς, ὡς ἐκεῖνος, δὲν εἶμαι, καί τοι μαθήματα θεολογίας νὰ τῷ δώσω δὲν ἔχω διάθεσιν, οὐχ ἥττον χρεωστῶ, νὰ τῷ παρατηρήσω ἐν παρόδῳ, ὅτι τὸ παράδειγμα, ὅπερ, μετὰ τόσης πεποιηθήσεως καὶ ἐκ τρίπουδος, ἔφερεν περὶ τῆς συστάσεως τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ῥωσσίας, τῆς Ἑλλάδος, τῆς Σερβίας, κτλ, εἶναι

σαθρόν ἀπὸ τὰς βάσεις του, διότι δὲν ἀγνοεῖ βεβαίως τὸ τοῦ θείου Φωτίου, ὅτι «τὰ Ἐκκλησιαστικὰ τοῖς πολιτικοῖς συµμεταβάλλεσθαι εἴωθεν», ὅτι αἱ αὐτοκέφαλοι αὗται Κοινότητες, ἂν ὅχι διὰ Οἰκουµενικῶν, τοῦλάχιστον διὰ Τοπικῶν Συνόδων ἐσυστήθησαν πάντοτε, ὅτι τοῦτο ἐγένετο ἀπλῶς καὶ μόνον, διότι Κράτη ἀνεξάρτητα, εἴτε ἡµιαυτόνοµα, μακρὰν τοῦ Ἡμετέρου κείµενα, δὲν ἠδύναντο εἰς τὸ ἐπάπειρον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουµενικοῦ Πατριάρχου νὰ ὑπάγωνται· ὅτι τὰ προνόµια ταῦτα παρεχωρήθησαν εἰς τὰς ῥηθείσας Ἐκκλησίας πάντοτε αὐθορµήτως, οἰκειοθελῶς καὶ ἄνευ τῆς παραµικρᾶς ἐπεµβάσεως καὶ πιέσεως τῆς πολιτικῆς ἀλλοθρήσκου ἀρχῆς, ὡς τοῦτο νῦν πασιφανῶς καὶ πρὸ καιροῦ συµβαίνει, ἐναντίον ὅλων τῶν κανόνων καὶ τῶν καθεστώτων· ὅτι τοῦτο ἐγένετο πάντοτε, ἐντὸς ὁρίων ὠρισµένων καὶ συνεχῶν, καὶ οὐχὶ μετὰ τῆς ἀλλοκότου καὶ φυλετικῆς ἀρχῆς τοῦ φερµανίου καὶ τοῦ πλήρες δεινῶν περισπασµῶν δεκάτου τοῦ ἔθρου· ὅτι οὔτε ἡ Κραταιὰ Ῥωσσία, οὔτε ἡ προσφιλὴς Ἑλλάς, οὔτε ἡ ἀρειµάνιος Σερβία δὲν ἀπῆτησαν ποτὲ νὰ ἐφαρµόσωσιν τὴν γελοίαν ἀπαίτησιν τῶν Βουλγάρων, ὅπου δηλαδὴ τρεῖς Βούλγαροι ἐκεῖ καὶ Βουλγαρία, διότι τοῦτο καὶ πολιτικῶς καὶ Ἐκκλησιαστικῶς ὀλέθριον καὶ ἀπαράδεκτον εἶναι· ὅτι ἀνεγνώρισαν τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουµ. Πατριάρχου καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀρχιερέων, ὅσάκις διέτριβον ἢ διατρίβουν ἔτι ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ θρόνου του, ἐνῶ οἱ ἄσεβεῖς Βούλγαροι ἀπαιτοῦν νὰ μὴν ὑπάγωνται εἰς αὐτήν, πρὸς ταῖς ἄλλαις των ἱεροσυλίαις.

Ὡς δὲ πρὸς τὴν ἄλλην ἐνστάσιν τοῦ Μ. Λογοθέτου, ὅτι ὁ Οἰκουµενικὸς Πατριάρχης δύναται, ἐν ἀνάγκῃ, καὶ μόνος μετὰ τῆς Συνόδου του, τὸ ζήτηµα νὰ λύσῃ, ὡς ἐπλησίασαν, ὀλίγου δεῖν, νὰ κάµουν ἡ Α. Π. Γρηγόριος ὁ ΣΤ', καὶ ἐσχάτως ἀκόµη Ἀνθιµος ὁ ΣΤ', θὰ τῷ ἀντιτάξω πάλιν ὅτι τοιαύτη µονοµερὴς λύσις αὐθαίρετος, παράνοµος καὶ ἀπαράδεκτος ἐποµένως διὰ πάντας εἶναι· ὅτι ἔσχε πάντοτε ὀλέθρια ἀποτελέσµατα

καὶ κατεδικάσθη, ὥς ἔδει, παρὰ τῶν ἰδίων αὐτου-
ργῶν της. Ὁ μὲν πρῶτην Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὡμο-
λόγησεν, πρὸ ὀλίγου, τὴν μεταμέλειάν του, διότι προέβη
εἰς ἐκεῖνα τὰ μάταια σχέδια, ἅπερ ἐν Συνόδῳ, φαί-
νεται, ἀπεκήρυξεν μετὰ ταῦτα, καὶ τὴν πεποίθησιν,
ἣν ἔκτοτε ἐσχημάτισεν, ὅτι τὸ Βουλγαρικὸν ζήτημα,
ἄνευ τῆς συμπράξεως τῆς Καθόλου Ἐκκλησίας, ἀδύ-
νατον νὰ λυθῇ. Ὁ δὲ νῦν πατριαρχεύων διεκήρυξε πρὸ
ἡμερῶν, ὥς διαβεβαιοῖ ὁ μὴ πάνυ ἀμερόληπτος καὶ εὐ-
νοϊκὸς δι' ἡμᾶς προχθεσινὸς «Ἀνατολικὸς Κῆρυξ,» εἰς
δύω βαθυπλούτους καὶ ἀρτισυστάτους Κροίτους, ὅτι τῷ
εἶναι ἐπίσης ἀδύνατον τόσον τὸ νὰ παραδεχθῇ τὸ
Α. Φιρμάνιον, διὰ τοὺς λόγους οὓς λαμπρῶς ἡ Ἐκ-
κλησία τῇ Υ. Πύλη ἀνέπτυξεν ἤδη, ὅσον τὸ νὰ ἐπα-
νέλθῃ εἰς τὸ τελευταῖον του σχέδιον, διότι μὴ ἔχων
τὴν ἀπαίτησιν, ὥς ὁ Πάπας, νὰ ᾔῃ ἀλάνθαστος, ἐν-
νόησε κάλλιστα τὴν πλάνην του, καὶ κατ' οὐδένα τρό-
πον δὲν θέλει νὰ ὑποπέσῃ εἰς αὐτὴν ἐκ νέου, καὶ νὰ
ἀπωλέσῃ οὕτω τὴν γενικὴν συμπάθειαν, ὑπόληψιν καὶ
ἐμπιστοσύνην τοῦ σφόδρα, καὶ δικαίως, ἀγανακτισμέ-
νου ποιμνίου του κατὰ τῆς ἐπιληψίμου ταύτης καὶ
αὐθαριέτου μονομεροῦς ἐργασίας. Ἐὰν ἀληθῶς ἡ Α. Π.
τοιαύτην ἀξιοπρεπῇ ἀπάντησιν ἔδωκεν, ὅπερ ἐξάγεται
ἐκ τῆς ῥητορικῆς σιωπῆς του, εἰς τοὺς καίνοφανεις
τούτους ἀπεσταλμένους, οἵτινες ὥφειλον νὰ μὴν ἀνα-
μιγνύωνται ποτὲ εἰς «τοῦ Δεσπότης τὰ ὑποδήματα,»
τὸ τοιοῦτον περιποιεῖ αὐτῷ τόσην τιμὴν, ὅσον μῶμον
εἰς τοὺς πᾶν θεμιτὸν καὶ ἀθέμιτον μέσον μεταχειρι-
σθέντας, ἵνα πειθαναγκάσωσι τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν
πενταμελὴ ἐπιτροπὴν, ἐξ ἧς προσείλκυσαν λίαν εὐκό-
λως, ὥς λέγει, ἡ ἰδίᾳ ἐφημερίς, τὸν ἀκλόνητον δῆθεν
Ἀγ. Δέρκων, καὶ ἀπῆντησαν ἀντίστασιν ἀξιεπαινον
παρὰ τῷ Ἀγ. Διδυμοτείχου, νὰ παραδεχθῶσι πράγ-
ματα τρεῖς χειρότερα ἐκείνων, ἅπερ τόσον πικρῶς, μετὰ
τῶν εὐθύμων πάντοτε καὶ χαμερπῶν ὁπαδῶν των, κα-
τέκρινον τὴν προτεραίαν, ὅτε ἐπρόκειτο περὶ ἄλλων καὶ
οὐχὶ περὶ τῶν ἑαυτῶν των! Ἀλλ' ὁ τόσον ἐμβριθεὶς
ιδέας περὶ τοῦ «κατ' ἐπίγνωσιν, καὶ μὴ, ζήλου» ἔχων,

Κ. Ἀλ. Καρθαγοδωρῆς, ἔδει νὰ συστήσῃ εἰς τοὺς ἀδασεῖς τούτους Διπλωμάτας, ὅτι καὶ ὁ ὑπέρμετρος ζῆλος κάποτε βλάπτει, ἰδίως ὅτε πηγάζει ἀπὸ αἰτίας γνωστάς μὲν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐντίμους πάντοτε!

Δι' ὅλα ταῦτα ἀναγκάζομαι μετὰ λύπης νὰ ἀποσύρω τὴν ὑπεράσπισιν, ἣν εἶχον τὴν γενναϊότητα καὶ τὴν τόλμην νὰ παρουσιάσω, ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς κατακραυγῆς τοῦ κλήρου καὶ λαοῦ, ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ μου, καὶ τοῦ Κ. Ἀλ. Καρθαγοδωρῆ, κατὰ τὴν τελευταίαν Συνεδρίσιν μας, καὶ νὰ ἐπισυνάψω καὶ γὰρ τὴν μορφήν μου εἰς τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἤδη ἐπὶ τούτῳ παρ' ὅλης σχεδὸν τῆς ἀξιοτίμου Συνελεύσεως.

Ἐπίσης διαμαρτύρομαι κατὰ τοῦ ὑπὲρ τὸ δέον βουλγαρίζοντος, ἵνα μὴν εἴπω πανσλαυζόντος, ἀγίου Ἀγγιᾶλου, ὅστις ἐτόλμησε πρὸ ὀλίγου, δωρεάν, ὅλον τὸ λαϊκὸν στοιχεῖον τόσον ἀδίκως καὶ παρὰ λόγους νὰ προσβάλλῃ, λέγων ὅτι οἱ κοσμικοὶ θέλουν νὰ δεσμεύσωσι καὶ καταστρέψωσι τὴν Ἐκκλησίαν, ὥς καὶ διὰ τῆς τελευταίας ἀποφάσεως τῆς Συνελεύσεως γίνεται δῆλον, ὅτι ἐπεμβαίνουν εἰς πράγματα, ἅπερ δὲν εἶναι τῆς δικαιοδοσίας των, καὶ τοιαῦτα «ἄρρητ' ἀθέμιτα», καί τοι ῥηθέντα μετὰ πολλῆς τῆς δοκιμησοφίας καὶ τῆς κομπορρημοσύνης!

Ἡ Α. Π., καί τοι θεωρεῖ τὸν ἑαυτὸν τῆς δεινὸν θεολόγον, ἀγνοεῖ παντάπασι φαίνεται, ὅτι οἱ ἱεροὶ κανόνες ἀπ. τοῦ τύποι δὲν εἶναι, ὥς βλασφημῶν εἶπε, διὸ καὶ ὤφειλε νὰ καθαιρεθῇ ἀμέσως, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἀνέκαθεν σύγκειται ἐκ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος πώποτε οἰκιοθελῶς εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ πρώτου δὲν ἐπεμβῆκεν, ἀλλὰ πάντοτε προσεκλήθη ἢ παρεκλήθη, ἵνα μεταχειρισθῶ φράσιν τινα τοῦ ὑφυπουργοῦ, ἂν μοι τὸ ἐπιτρέπη, ὅτι ἀπαίτησιν νὰ δεσμεύσῃ τὴν Ἐκκλησίαν δὲν εἶχε ποτε, οὐδὲ ἔχει, ἀλλ' ἀπλῶς τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὴν φωτίζη κάποτε, ἐνισχύῃ καὶ ἐμποδίζη νὰ ὑποπίπτῃ εἰς ἄτοπα, εἰς ἅπερ πολλάκις δυστυχῶς μόνη τῆς, καὶ ἄνευ τῆς συνενοχῆς του, ὑπέπεσε, ὥς τοῦτο ἐγένετο καὶ πρὶν καὶ ἐσχάτως ἀκόμη· ὅτι ὁ ὀρθόδοξος λαὸς δὲν περιφρονεῖ

οὐδὲ μισεῖ, οὐδὲ ὑποβλέπει τὸν κλῆρον του, διότι πολ-
λάκις τὸ ἐναντίον ἀπέδειξεν καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐθυσιάσθη,
ἀλλ' ὅταν ἀκούῃ καὶ βλέπῃ Ἱεράρχας νὰ πρεσβεύωσιν
ἀρχὰς τόσον ἀντιχριστιανικὰς καὶ καταπτύστους, ὡς
ὡς ὁ ἅγιος Ἀγχιάλου, τότε ἔχει ὅλα τὰ δίκαια νὰ
δυσπιστῇ πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ οἰκτείρῃ τὴν τύχην τῶν
πιστῶν, ὧν αἱ ψυχαὶ ἐμπιστεύονται εἰς τοιούτους φα-
νατικούς καὶ ἀναξίους ποιμενάρχας!

Πρὸς δὲ τοὺς διῆσχυριζομένους, λίαν εὐφυῶς, ὅτι ἡ Ὑ.Π.
δὲν παρεχώρησεν τὸ Α. Φιρμάνιον εἰς τοὺς Βουλγάρους,
παρὰ διότι τοὺς ἐθεώρησεν ἀνέκαθεν καὶ θεωρεῖ ἤδη ὡς
μὴ Ὁρθοδόξους, διότι ἀλλέως ποτὲ δὲν ἤθελεν οὕτως
ἀναφανδὸν καταπατήσῃ τὰ προνόμια τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου, ὡς καὶ πρὸς ἐκείνους οἵτινες εἶχον τὴν
ἀφέλειαν νὰ φαντάζωνται καὶ διαδίδωσι, διὰ τινων
ἀθλίων μισθωτῶν ὀργάνων των, ὅτε μὲν ὅτι ἡ Κυβέρ-
νησις δὲν γινώσκει, ἀ ἀναγινώσκει, καὶ οὐκ οἶδεν τί
πράττει, ὅτε δὲ ὅτι δὲν ἐξετέλεσεν, οὐδὲ θέλει ποτε
εἰλικρινῶς ἐκτελέσει τὸ πολυθρύλλητον Φιρμάνιον, θὰ
ζητήσω τὴν ἄδειαν νὰ παρατηρήσω, ὅτι τὰ τοιαῦτα
καὶ ἄτοπα εἶναι, καὶ ἀβάσιμα, καὶ προσβλητικὰ συνάμα
διὰ τοὺς Κρατοῦντας, οἵτινες ἐν γνώσει καὶ ὠρίμῳ
σκέψει τὰ πάντα ἀποφασίζουσιν καὶ διεξάγουσιν, ὡς κάθε
ἀρχὴ σεβομένη αὐτὴν καὶ τοὺς ἄλλους. Ἀλλως τε αὐτὸ
τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Φιρμανίου, ὡς προ-
πέρυσιν ἐν τῷ Ἀγατο.λικῷ Κήρυκι ἀπέδειξα, καὶ ὡς ἐ-
σχάτως ὅ,τε φιλογενὴς καὶ ἀξιότιμος Συνάδελφός μου,
Κ. Κ. Καλλιάρχης ἄριστα, καὶ ἡ Τουρκία μετὰ τοῦ Φά-
ρου τοῦ Βοσπόρου ἀκολούθως, ἀνέπτυξαν, τρανώτατα
ἀποδεικνύουν ὅτι ἀνεκτέλεστον εἶναι! Ἐξαιτοῦμαι ἐν
παρόδῳ τὴν ἄδειαν σας νὰ συγχαρῶ ἐνταῦθα ἐγκαρδίως
καὶ δημοσίως τὰς δύο προμνησθείσας ταύτας ἐφημερί-
δας, διότι ἐπανῆλθον εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν, ἣν πώποτε
δὲν ὤφειλον νὰ ἐγκαταλείψωσι καὶ εἰς ἣν πέποιθα μέ-
χρι τέλους θὰ ἐμμένωσι, καθὼ μόννης ἀληθοῦς, ἀξιοτί-
μου, χριστιανικῆς, καὶ πατριωτικῆς ἅμα ὡς καὶ ὅλα τὰ
ἄλλα ἡμέτερα καὶ ξένα φύλα ἅτινα ὑγιεῖς ἀρχὰς πρεσβεύ-
ουν, διὸ καὶ λίαν ἀξιέπαινα. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τινὰς τῶν

συναδέλφων των, αἵτινες καλῇ ἢ κακῇ τῇ πίστει, καὶ πολ-
 λάκις χάριν αἰσχροῦ ὕλικου συμφέροντος, ἢ ἔνεκα μίσους
 ἀσπόνδου καὶ ἀναξίου τοῦ αἰδίνου μας πρὸς τὸν Ἑλλη-
 νισμόν καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν, ὧν τὴν τελείαν ἐξόντωσιν καὶ
 ἐξευτέλισιν ἀσυστόλως νυχθημερόν ἐπιζητοῦν, τὰς ἐ-
 τιγμάστισεν, ὡς ἔδει, ἡ κοινὴ γνώμη πρὸ καιροῦ ἤδη,
 ὥστε δὲν ἔχω εἰμὴ τὴν βαθείαν περιφρόνησίν μου νὰ ἐκ-
 φράσω αὐταῖς. Ἐκτὸς λοιπὸν τοῦ πολυθρυλλήτου Φιρ-
 μανίου, καὶ ὁ τελευταῖος λυπηρὸς καὶ λίαν ἀπότομος
 Τεσκερὲς πρὸς τὴν Α. Π. τοῦ Μ. Βεζύρου, καὶ τὰ Βου-
 γιουρσουλδιὰ τῆς Α. Υ. πρὸς τὴν παρασυναγωγὴν τῶν
 Βουλγάρων, σαφέστατα τὰς διαθέσεις τῆς Α. Κυβερ-
 νήσεως ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Φιρμανίου ἀπο-
 δεικνύουσιν. Ἐὰν δὲ καὶ ὅλα ταῦτα δὲν σᾶς καταπεί-
 θωσι περὶ τῆς ὀρθότητος τῶν λεγομένων μου, ἐλπίζω
 ἢ προχθεσινὴ ἐκλογὴ τοῦ καθηρημένου Ἰλαρίωνος,
 εἴτε ἢ συνεπείᾳ πολιτικῶν πασιγνώστων ῥαδιουργιῶν
 λαβοῦσα, πρὸ ὀλίγου, χώραν τοῦ ἐπιόρκου καὶ ἀποστά-
 του Βιδύνης, ὅπερ δι' ἐμὲ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι, διότι
 ἀμφότερα ἀνταρσίαν αἰσχροὺν καὶ ἀσεβῆ παραβίασιν
 ῥητῶν Ἀποστολικῶν Κανόνων καὶ ῥητῶν ἁθρῶν αὐτοῦ
 τοῦ ἀπραδέκτου Φιρμανίου ἐμφαίνουσι, νὰ σᾶς φωτί-
 σωσι καὶ Σᾶς καταπείσωσι, ἄνευ ἀναβολῆς πλέον, νὰ
 παραδεχθῆτε τὴν ἐξῆς μου πρότασιν :

« Διαμαρτύρησις κατὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς πολι-
 τείας εἰς τὰ τῆς Ἐκκλησίας. Διεκδίκησις τῶν ab an-
 tiquo προνομίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, διὰ τῆς
 νομίμου ὁδοῦ καὶ διὰ παντὸς τρόπου. Ἀποκήρυξις, ὡς
 Σχισματικῶν, τῶν Βουλγάρων, τῶν παραδεχομένων
 τὸ πρᾶξικόπημα τῶν Θεοφανείων, καὶ ἀναγνωρίζοντων
 τὴν ἄκυρον ἐκλογὴν τοῦ καθηρημένου, εἴτε ἐπιόρκου,
 Ἐξάρχου των.

» Διαδήλωσις ὅτι ἡ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἄνευ Οἰ-
 κουμενικῆς Συνόδου, δὲν θέλει λύσει ποτε τὸ ζήτημα,
 καὶ τοῦτο μόνον ἀφοῦ ἱκανοποιηθῇ, ὡς δεῖ, παρὰ τῆς
 Υ. Π. καὶ πιστοποιηθῇ περὶ τῆς εἰλικρινοῦς Ὁρθοδο-
 ξίας τῶν ἀποσχιρτησάντων τέκνων της, ὧν πάσας
 τὰς πράξεις, τὰς τε παρελθούσας, παρούσας καὶ μελ-

λούσας θεωρεῖ, ὡς πικρανόμους καὶ ἀκύρους, καὶ ἀντικα-
νονικάς, καὶ ἐφ' ὧν, ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἐπιρ-
ρίπτει ὅλην τὴν εὐθύνην, διότι, τὸ ἐπ' αὐτῇ, ἔχει τὴν
συνείδησιν καθαρὰν ὅτι ἐξετέλεσε πάντοτε, ὡς ἔδει,
πρὸς πάντας ὑπὲρ τὸ δέον τὸ καθήκον της, καὶ πολ-
λάκις μάλιστα, χάριν συνδιχλλαγῆς, καὶ μέχρις ἐξευτε-
λισμοῦ προέβη.»

Μὴ πτοεῖσθῃτε, σεβ. Συνάδελφοι, ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ
Σχίσματος. Πρῶτον τοῦτο, ὡς ἔγραψον πρὸ εἴκοσι ἡμε-
ρῶν, ἐν τῷ ἀτυχῶς παυθέντι «Φάρω τοῦ Βοσπόρου»
εἶναι νέον στρατήγημα τοῦ Κολοσσοῦ τοῦ Βορρᾶ, διὰ
διὰ νὰ καταπτοήσῃ ἀφ' ἐνὸς τὴν Κυρίαρχον Αὐλήν, τὰ
Πατριαρχεῖα, καὶ τὴν Α.Π. Ἀνθιμον τὸν ΣΤ', ὃν ἐλπίζει
ἐπὶ τέλους νὰ προσελκύσῃ εἰς τὰ σχέδιά του τὰ ὀλέ-
θρια, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ νὰ κολακεύσῃ τὴν φιλοτιμίαν
καὶ τὸν θρησκευτικὸν οἷστρον τῶν Καθολικῶν Δυνά-
μεων, ὥστε οἱ πολιτικοὶ καὶ κληρικοὶ Ἀντιπρόσω-
ποὶ των νὰ ὑποσκάψωσιν ἀπὸ κοινοῦ τὸν λάκκον των,
ὡς τοῦτο συνέβη ἤδη πολλάκις, καὶ τοὶ φανταζόμε-
νοι ὅτι ἐργάζονται πρὸς μεγαλητέραν δόξαν Κυρίου.
Δεύτερον Σχίσμα δὲν θὰ ἐπέλθῃ, κατ' ἐμὲ, ποτὲ,
ἐπειδὴ ὁ εὐσεβὴς Βουλγαρικὸς λαὸς, ὁ μηδεμίαν γνῶσιν
τῶν διατρέχόντων ἀπ' ἀρχῆς ἔχων, καὶ μηδεμίαν ἐπα-
μένως εὐθύνην λαμβάνων, πιστὸς ἔσται εἰς τὴν πα-
τρίαν του πίστιν νὰ ἐμμενῇ θὰ θελήσῃ, ὡς ἄλλως τε
λίαν παρηγορητικῶς καὶ σαφῶς μᾶς διεκήρυξεν αὐθις
πρὸ ὀλίγου ὁ ἀξιέπαινος Βούλγαρος ἀρχιερεὺς, ἅγιος
Βράτσης, ὅστις τρανὴ καὶ ζῶσα ἀπόδειξις εἶναι ὅτι
μεταξὺ τῶν Βουλγάρων ὑπάρχουσι τίμιοι καὶ φιλαλή-
θεις ἄνθρωποι, καὶ ἀρχιερεῖς, ὡς ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος, καὶ
πατριάρχαι ἔτι, πρὸ αἰώνων ἐκλεγόμενοι παρὰ τῆς Μ.
τοῦ Χρ. Ἐκκλησίας, ἥτις ποτὲ φυλετικὰς διακρίσεις
δὲν παρεδέχθη, οὐδὲ παραδεχθήσεται, ἀλλὰ πῶποτε
οὐδένα ἀπέκλεισε, καὶ οἱ ὑποστηρίζοντες τὸ ἐναντίον
ψεύδονται ἀναιδῶς. Τρίτον ἡ φίλη μας ἡ ἐπιστήθιος,
ἡ Ῥωσσία, θὰ κινήσῃ πάντα λίθον, ὡς καὶ μέ-
χρι τοῦδε, ἵνα ἐμποδίσῃ τὸ γελοῖον τοῦτο Σχίσμα,
διότι ἀλλέως διαφεύγουν ἀπὸ τοὺς ὄνυχάς της τὰ

δυστυχῇ ταῦτα θύματά της, ἅπερ οὐδὲ τὰ πρῶτα, οὐδὲ τὰ τελευταῖα ἔσονται. Ἐὰν ὅμως οἱ Βούλγαροι πραγματικῶς τοῦτο ἐπιθυμῶσι, ὥς ἀποδεικνύουσι αἱ καθημεριναὶ καὶ ἀσεβεῖς παραβιάσεις τῶν ἱερῶν Κανόνων μας, τότε τὸ Πατριαρχεῖον, ἐνδίδων εἰς τὰς αἰτήσεις των καὶ ἀποκηρύττων αὐτοὺς, θὰ ἐκδικηθῇ λαμπρότατα κατὰ τῶν ἀδιακόπων μηχανορραφῶν ἐναντίον τοῦ ἀνακτοβουλίου τῆς Πετροπόλεως, ὅπερ οὕτω εἰς τὰς ἰδίας παγίδας τοῦ θὰ συλληφθῇ, καὶ ἡ Μ. Ἐκκλησία θὰ ἀποπλύνει τότε μόνον ἑαυτὴν καὶ τὸ ποίμνιον της ἀπὸ τὴν προπατορικὴν ἁμαρτίαν, ἣτις δικαίως κάποτε, καὶ πολλάκις ἀδίκως καὶ ἐξ ἀνάγκης, μᾶς ἐκηλίδωσεν, τοῦ ἐνυπάρχοντος δῆθεν ἐν ἡμῖν φιλορωσισμοῦ.

Ὁ Θεὸς ἅς σᾶς φωτίσῃ εἰς τὸ καλόν, καὶ ἅς διαφυλάξῃ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Κυβέρνησίν μας ἀπὸ χειροτέρων περισπασμῶν!

Ἐὰν δὲ παλινωδῆσατε πάλιν, ἀναιρέσητε, κατὰ τὴν συνήθειαν, τὰς ἀποφάσεις τῆς προτεραίας, κηρύξατε ὡς κανονικὰ καὶ παραδεκτέα πάνθ' ὅσα ἀπεκηρύξατε, ὡς ἀντικανονικὰ καὶ ἀπαραδέκτα, μέχρι τοῦδε, προβῆτε εἰς μονομερεῖς, ἀκύρους καὶ αὐθαιρέτους λύσεις καὶ διαπραγματεύσεις, ἐγκαταλείψατε τὴν μόνην σωτήριον ἀρχὴν τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, παραδεχθῆτε τὴν διὰ πενταμελοῦς τινος παρκανόμου Ἐπιτροπῆς δυνατὴν δῆθεν λύσιν τοῦ ζητήματος, καὶ καταπατήσατε καὶ ἱεροὺς Κανόνους, καὶ προνόμια τοῦ Γένους καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, καὶ ἀξιοπρέπειαν, καὶ πίστιν, καὶ νόμους, καὶ τὰ πάντα, καὶ μᾶς καταστήσετε τὸν περίγελων τοῦ κόσμου, τότε ἄρα, κατάρρα, ἐπιπέσοι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἐκείνων τῶν ὁμογενῶν, οἵτινες ἐν γνώσει προκαλοῦν τὴν ἀποσύνησιν, τὴν καταδίκην, καὶ ἀτιμίαν τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τοῦ ἔθνους μας, καὶ ἅς ὀψωνται αἰωνίως! Εἶπα, ἐλάλησα, ἁμαρτίαν οὐκ ἔχω.

Τ Ε Α Ο Σ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000020763